

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/45/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613203670
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2613203670.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti o maloleté deti D.: H., nar. XX.X.XXXX a N., nar. X.X.XXXX, obe bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, deti rodičov - matky: Mgr. B. D., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., S. XXX/X a otca: F. D., nar. XX.X.XXXX, bytom O. C. XXX, t.č. bytom N. O., R. XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 5.5.2014 č.k. 5P/72/2013-114, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému H. zo sumy 60 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne s účinnosťou od 1.4.2013, splatnou k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletého H. za čas od 1.4.2013 do 30.4.2014 v sume 520 Eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 30 Eur, splatných spolu s bežným výživným, do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca i voči maloletej N. zo sumy 50 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2013, splatnou k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletú N. za čas od 1.9.2013 do 30.4.2014 v sume 400 Eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 Eur splatných spolu s bežným výživným do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Súd tým zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 2C/169/2010-23 zo dňa 2.9.2010 v časti výroku o výške vyživovacej povinnosti otca voči maloletému H. a maloletej N.. Záverom súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne ust. § 78 ods. 1, 3, § 26, § 62 ods. 2, 4, 5, § 75 ods. 1 veta prvá, § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine ako aj ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. Vecne potom argumentoval zistenými pomermi účastníkov a to aj na základe doplnenia dokazovania po vrátení mu veci na ďalšie konanie po predchádzajúcom rozhodnutí, ktoré bolo zrušené na odvolanie otca odvolacím súdom, konkrétne výsluchom matky i otca, ako aj správami Sociálnej poisťovne, pobočka Senica, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, Mesta Senica, Obce Mokry Háj, spoločnosti I. Y. L., s.r.o. Z. ako zamestnávateľa matky, doplňujúcou správou zamestnávateľa matky zo dňa 2.5.2014 ako i mzdovými listami matky za obdobie rokov 2012, 2013, 2014, spoločnosti N. V. SK s.r.o. O. ako zamestnávateľa otca, Z. A. S. O., Z. R. S. Z., dohodou o pôžičke uzavretou medzi matkou a O. Z., úverovou zmluvou uzavretou medzi Prima bankou Slovensko, a.s. a Mgr. B. D. zo dňa 22.8.2013, správou kolízneho opatrovníka. Súd následne z takto vykonaného dokazovania vyvodil záver, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému H. aj maloletej N. bol podaný dôvodne. Od určenia vyživovacej povinnosti otca voči obidvom maloletým deťom prešla doba viac ako 3,5 roka, za ktorú náklady na maloleté deti vzrástli už len ich vekom a podstatne ich nástupom na stredné školy. Maloletý H. je žiakom strednej školy od septembra 2012 a maloletá N. od septembra 2013. Súd pri

rozhodovaní vychádzal nielen zo súčasných príjmov rodičov, a to priemerného zárobku otca v sume 664,43 € mesačne a priemerného zárobku matky, ktorá pracuje na skrátenej pracovnej úvazok 2 hodiny denne, v sume 70,33 € mesačne, ale vzal v úvahu i tú skutočnosť, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Otec si kúpil rodinný dom za 66.000,- €, pričom mesačne spláca splátku úveru v sume 425,- €, avšak tieto výdavky otca neboli podľa názoru súdu vynaložené nevyhnutne, a preto nemôžu mať prednosť pred vyživovacou povinnosťou otca voči jeho maloletým deťom. Obidvaja rodičia sú povinní nielen finančne sa podieľať na výžive svojich detí, ale aj na ich výchove, pričom nie je možné opomenúť ani osobnú starostlivosť matky o obidve maloleté deti, ktorú vynakladá nepretržite (napr. varenie, pranie, žehlenie, dohliadanie nad prípravou maloletých do školy, návštevy lekárov a pod.). S poukazom na tieto skutočnosti potom dospel k záveru, že príjmové a hlavne majetkové pomery otca odôvodňujú, aby sa zvýšeným výživným podieľal na výžive svojich maloletých detí. Súd preto zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému H. zo sumy 60,- € mesačne na sumu 100,- € mesačne, s účinnosťou od 1.4.2013, teda od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala svoj návrh, nakoľko maloletý začal strednú školu navštevovať už v septembri 2012 a voči malotej N. zo sumy 50,- € mesačne na sumu 100,- € mesačne, s účinnosťou od 1.9.2013, teda od prvého dňa mesiaca, v ktorom malotej začala navštevovať strednú školu. Zvýšením vyživovacej povinnosti otca so spätným účinkom od 1.4.2013 vo vzťahu k obom maloletým deťom vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom a to v prípade malotej H. v sume 520 Eur a v prípade malotej N. v sume 400 Eur, ktoré povolil súd otcovi splácať v mesačných splátkach spolu s bežným výživným do zaplatenia a to na malotej H. v splátkach po 30 Eur mesačne a pre malotej N. v splátkach po 20 Eur mesačne. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec maloletých detí, ktorým sa, vychádzajúc z jeho obsahu domáhal, aby bol napadnutý rozsudok zmenený tak, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca bude zamietnutý. Poukázal na to, že ani po opätovnom prejednaní veci súdom prvého stupňa neboli pripustené niektoré dôkazy, ktoré navrhoval vykonať, čo zásadným spôsobom ovplyvnilo rozhodnutie vo veci. Naopak na strane matky súd uznal dôkazy, ktoré podľa neho nie sú vierohodné a týkajú sa výšky jej príjmu. Konkrétne išlo o matkou predloženú Dohodu o pôžičke (na ktorej nie je uvedený ani dátum, ani poskytnutá suma), ktorú uzatvorila so svojou sestrou O. Z., u ktorej matka na skrátenej úvazok pracuje a poberá mzdu vo výške 70,33 Eur. Úver vo výške 33 150 Eur, má za ňu podľa tejto dohody splácať jej sestra po 157,34 Eur mesačne, pričom v dohode sa žiadna suma, ani peňažný ústav, kde bol čerpaný úver, neuvádza. Navyše pokiaľ má matka podľa dohody poskytnutú pôžičku sestre vrátiť z dedičstva po rodičoch, poukazuje na to, že matka pochádza z piatich súrodencov a podľa jeho vedomostí majetkové pomery jej rodičov nie sú také, aby „pôžičku“ mohla sestre takto vrátiť. Sám žiadal, aby matka predložila súdu doklad kto úver peňažnému ústavu spláca a zároveň vysvetlila prečo Dohodu o pôžičke predložila súdu až po podaní odvolania voči predchádzajúcemu rozhodnutiu, čo nasvedčuje tomu, že tento dôkaz je len účelový. Nevierohodným je aj to tvrdenie matky, že zo spoločnej domácnosti odišla len s igelitkou, keď súdu predkladá dohodu o vypořádání ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov, podľa ktorej veci, ktoré jej pripadli si aj zobrala. Ak má matka také finančné problémy ako tvrdí, sám príjme deti do svojej starostlivosti.

Matka ani kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali. K odvolaniu otca maloletých detí sa písomne vyjadril ako kolízny opatrovník, tak aj matka.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení poukázal, že má za to, že odvolanie otca nie je v záujme detí, vzhľadom k ich veku a opodstatneným potrebám, pričom dokazovaním bolo preukázané, že príjem a majetkové pomery otca sú primerané výške výživného určeného napadnutým rozhodnutím, ktoré odporúčajú v celom rozsahu potvrdiť.

Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca poukázala, že súd prvého stupňa doplnil dokazovanie o všetko, čo Krajský súd v Trnave žiadal, pričom Dohoda o pôžičke ňou predložená je koncipovaná jasne, bola uzatvorená v čase, keď zvažovala kúpu nehnuteľnosti. Keďže v tomto čase ešte nepoznala výšku hodnoty kupovanej nehnuteľnosti, teda ani požadovanú sumu úveru a ani to, ktorú banku oň požiadala, tieto údaje nemohli byť jej obsahom. Pokiaľ aj odvolateľ namieta, že nepredložila doklad o tom ako úver spláca, vyhlasuje, že peniaze jej každý mesiac dá do ruky sestra a ona ich odnesie do banky. Napokon nevidí spojitosť tejto veci so žiadaným zvýšením výživného na malotej deti. Poukázala aj na to, že majetkové pomery jej rodičov sú dobré a otec nemá dôvod na ne poukazovať. Malotej deti za otcom nechodia, lebo nemajú chuť počúvať jeho výčitky, že za ním nechodia, pričom to

bol práve on, čo po rozvode ich manželstva nemal záujem sa s deťmi stretávať. Pokiaľ aj poukazuje na ich dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, je názoru, že táto vec je už dávno uzatvorená, pričom sama si zobrala len niekoľko hnutelných vecí, z ktorých väčšinu nadobudla ešte pred uzatvorením manželstva a o nehnuteľnosť, do ktorej tiež investovala svoje finančné prostriedky, sa nedelila. Navrhovanú výšku výživného považuje za prijateľnú a adekvátnu súčasnej životnej úrovni.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d a f O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že vzhľadom na odňatie možnosti konať účastníkom, bolo nevyhnutné rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Matka maloletých detí sa návrhom podaným na súde prvého stupňa dňa 11.4.2013, ktorý spresnila na pojednávaní dňa 2.12.2013, domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletému H. zo sumy 60,- € mesačne na sumu 100,- € mesačne a voči maloletej N. zo sumy 50,- € mesačne na sumu 100,- € mesačne, s účinnosťou od 1.4.2013. V odôvodnení návrhu uviedla, že maloletý H. nastúpil od 1.9.2012 na strednú školu, čím sa zvýšili jeho náklady a to aj v súvislosti s cestovaním do školy, ktorá nie je v mieste jeho bydliska, mesačne precestuje 35 Eur, taktiež sa zvýšili jeho náklady aj z dôvodu jeho fyzického rastu - náklady na ošatenie a hygienické potreby. Maloletá N. v septembri 2013 tiež nastúpila do prvého ročníka na strednej škole, ktorá nie je v mieste jej bydliska, čím sa jej náklady rovnako zvýšili aj na cestovnom a to o 40 Eur mesačne, ďalšie výdavky vyžaduje jej fyzický rast s potrebou dokúpenia sezónneho ošatenia.

Okresný súd Senica rozhodol vo veci rozsudkom č.k. 5P/72/2013-64 zo dňa 2.12.2013, ktorým zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému H. zo sumy 60,- € mesačne na sumu 100,- € mesačne, s účinnosťou od 1.4.2013, splatnou k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca, vopred a nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletého H. za čas od 1.4.2013 do 30.11.2013 v sume 320 Eur povolil otcovi splácať v 30 Eur v mesačných splátkach, splatných spolu s bežným výživným do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca i voči maloletej Bernadete zo sumy 50 Eur mesačne na sumu 100 Eur mesačne, s účinnosťou od 1.9.2013, splatnou k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca, vopred a nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletú N. za čas od 1.9.2013 do 30.11.2013 v sume 150 Eur povolil otcovi splácať v splátkach po 20 Eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Týmto súd zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 2C/169/2010-23 zo dňa 2.9.2010 v časti výroku o výške vyživovacej povinnosti otca voči maloletému H. a maloletej N. a žiadnemu z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal otec maloletých detí odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči obidvom maloletým deťom zamietne.

Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 25CoP/11/2014-92 zo dňa 1.4.2014 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia po citácii ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 75 ods. 1 a tiež ust. § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, poukázal na potrebu nevyhnutne previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Zdôraznil pritom potrebu prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Poukázal aj na to, že

na strane povinného rodiča (ktorými sú ako otec, tak aj matka - poznámka odvolacieho súdu), je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku. Napokon odvolací súd uložil povinnosť opätovne vyhodnotiť všetky okolnosti daného prípadu, v potrebnom rozsahu, najmä čo sa týka príjmu matky, doplniť dokazovanie, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a vo veci opätovne rozhodnúť.

Odvolací súd však musí konštatovať, že súd prvého stupňa sa uvádzaným pri opätovnom rozhodovaní dostatočným spôsobom neriadil, dokazovanie doplnil len ohľadne preukázania súčasného príjmu matky, kde sa uspokojil len s predloženými mzdovými listami a písomným vysvetlením zamestnávateľa matky, z akého dôvodu bol jej príjem, okrem mesiacov máj, jún a júl 2013, tak nízky a to aj s ohľadom na minimálnu mzdu stanovenú nariadením vlády SR č. 343/2011 Z.z. a č. 326/2012 Z.z., či sú matke vykonávané zrážky zo mzdy na splátky hypotekárneho úveru a či je matka zamestnaná na plný alebo skrátený úväzok, ďalej zadovážením si úverovej zmluvy uzatvorenej medzi matkou a bankou, na základe ktorej jej bol poskytnutý hypotekárny úver na kúpu nehnuteľnosti (inak uzatvorenú v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po trojmesačnom období, kedy matka oproti ostatnému, či už bezprostredne predchádzajúcemu alebo nasledujúcemu obdobiu trvania pracovného pomeru, mala výrazne vyšší príjem - poznámka odvolacieho súdu) a napokon Dohodou o pôžičke, bez uvedenia dátumu jej uzatvorenia, medzi matkou a jej sestrou O. Z., ktorá je zároveň jedinou konateľkou obchodnej spoločnosti, ktorá je zamestnávateľom matky, podľa ktorej sa táto zaviazala platiť za matku jej hypotekárny úver, ktoré poskytnuté finančné prostriedky sa matka zaviazala vrátiť podľa svojich schopností a možností, bez zhodnotenia vierohodnosti týchto listinných dokladov, vzhľadom na ich obsah a samotný blízky rodinný vzťah matky a konateľky jej zamestnávateľa, ktorá za neho aj podala žiadanú správu, z ktorej napokon vyplýva nasledujúce. Zamestnávateľ matky, obchodná spoločnosť I. Y. L., s.r.o. Z., oznámila súdu podaním zo dňa 2.5.2014, že matka je zamestnaná len na skrátený úväzok v rozsahu 2 hod. denne, keď len v období mesiacov máj, jún a júl 2013 bola zamestnaná na plný úväzok a s následnou opätovnou zmenou na 2 hod. denne ako skrátený, bez realizovania zrážok na splátky hypotekárneho úveru, keďže vzhľadom na výšku mzdy to ani nie je možné, keď splácanie úveru matkou je zabezpečované Dohodou o pôžičke medzi konateľkou spoločnosti a zamestnancom (z dohody však táto skutočnosť nevyplýva, pretože zmluvnými stranami sú označené fyzické osoby, nevyplýva z nej, že by malo ísť o dohodu medzi zamestnancom a zamestnávateľom - poznámka odvolacieho súdu) s tým, že jej vrátenie sa predpokladá v neskoršom období, keď finančná situácia menovanej bude únosnejšia a to v napr. v prípade získania peňazí dedičstvom, obdobie samostatnosti jej detí alebo nové zamestnanie na plný úväzok.

Keďže daná vec, ktorá je vecou starostlivosti súdu o maloletých v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p., podľa § 120 ods. 2 O.s.p. súd je v takomto konaní povinný vykonať nielen dôkazy, ktoré navrhnú účastníci konania, ale i ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu.

Pod odňatím možnosti účastníka konať pred súdom treba rozumieť taký závadný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov

vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je podstatnou náležitosťou každého rozhodnutia súdu. Citované zákonné ustanovenie treba chápať aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie, a vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Garcia Riuz v. Španielsko z 21. januára 1999) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Georiadis v. Grécko z 29. mája 1997). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny stav (uznesenie Ústavného súdu z 23. júna 2004 sp. zn. III.209/2004).

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvého stupňa s vyššie uvedenými kritériami je zrejmé, že prvostupňový súd sa nimi opätovne dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť aký myšlienkový postup viedol súd k záveru, že sú splnené podmienky pre zvýšenie výživného, najmä ktoré konkrétne zmeny pomerov, ktorého z účastníkov považoval relevantné natoľko, že odôvodňujú zvýšenie výživného. Samotná konštatácia pomerov účastníkov v čase predchádzajúceho rozhodnutia a aktuálne (a to len v rozsahu konštatovania ich príjmu v čase ostatnej úpravy a v súčasnosti) nie je v tomto smere postačujúca, keďže súd musí v zmysle cit. ust. § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine a § 163 ods. 1 O.s.p. zistiť konkrétne zmeny pomerov vedúce k rozhodnutiu a tieto náležite vyhodnotiť, pričom nespornou bola len zmena pomerov na strane maloletých detí už len vzhľadom na odstup času od ostatnej úpravy rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 2C/169/2010-23 zo dňa 2.9.2010, v súvislosti s vývojom životných nákladov vzhľadom na vek detí a ich notoricky známe bežné výdavky na stravovanie, ošatenie, bytové potreby, avšak bez zisťovania a dokazovania súdom prvého stupňa ich ďalších možných výdavkov a to v súvislosti s návštevou školy (tvrdené cestovné ale aj iné), zdravotným stavom, záľubami a pod. Pokiaľ však ide o pomery rodičov (oboch), súd patričným spôsobom nevykonal ich porovnanie s obdobím ostatnej úpravy výživného a podľa výsledkov tohto porovnania nevykonal ani ďalšie potrebné dokazovanie. V prípade rodičov, a to okrem už naznačeného vyššie pri preukazovaní príjmu matky, súd prvého stupňa nezisťoval dôvody poklesu príjmu ako u otca, tak aj v prípade matky v porovnaní s predchádzajúcim rozhodným obdobím (v období v čase ostatnej úpravy výživného), nezisťoval schopnosti ako aj možnosti rodičov, teda to, čo je objektívne možné, aby zarobili s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce (tu predovšetkým na strane matky, ktorá má byť zamestnaná len na skrátenej úväzok 2 hod. denne nezisťoval dôvody a či si vôbec hľadá zamestnanie na plný pracovný úväzok, resp. s lepším možným príjmom). Súd rovnako nezisťoval, ako matka vôbec vyžije zo súčasného príjmu a z čoho vôbec uhrádza svoje bežné výdavky vč. výdavkov na bývanie, a nezhodnotil ani výdavky otca a to aj s ohľadom na to, že v spoločnej domácnosti žije so svojou priateľkou, ktorá sa tiež musí podieľať na výdavkoch domácnosti a bývania (tieto preukazované v konaní ani neboli, rovnako ako ani na strane matky), ako aj na spoločne čerpanom úvere s otcom, bez ohľadu na to, či je alebo nie je spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, na rekonštrukciu ktorej sa úver čerpal. Odvolací súd napokon poukazuje aj na zaužívanú súdnu prax, podľa ktorej platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 25-30% jeho čistého príjmu, samozrejme však s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. Na záver je tu na mieste odvolacím súdom ešte opätovne zdôrazniť, že v zmysle cit. § 120 ods. 2 O.s.p. v danej veci, ktorú bolo možné v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať aj bez návrhu, súd je povinný vykonať všetky dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu i ak by ich účastníci nenavrhl.

Keďže prvostupňový súd neodôvodnením napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. porušil zákonom dané procesné práva účastníkov, odňal im tým možnosť konať pred súdom. Bolo preto nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. opätovne zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude opätovne vyhodnotiť všetky okolnosti daného prípadu, v potrebnom rozsahu, a to podľa vyššie uvedeného, doplniť dokazovanie, výsledky vykonaného dokazovania bude potrebné vyhodnotiť jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.